

za prav k pogoriščam; vendar hočemo tukaj, ker ta merčes na njivah neizrečeno veliko škode prizadene, nekoliko od njega omeniti. Znano je, kako težko se škodljiva žival s polja spravi, kjer se je enkrat po dolgem in širokem vgnjezdila. Edina pomoč zoper to nadlogo je, če se njiva večkrat preorje ali prekoplje. Če se zapazi, da so se škodljivi merčesi tu in tam na polji vgnjezdili, in cele lehe do golega pokončali, se morajo zavoljo pokončanja in pomanjšanja merčesov prekopati, ali kar je še bolje preorati. Če se červ še pred oranjem njive na dan spravi in preorana njiva zlasti v veliki vročini, le en dan v prahi pustí, poginejo červi, ker niso svitlobe in sonca vajeni, kar hitro. Vran in krokarjev ne gre v takih krajih preganjati, katerih se škodljivi merčesi derže; o rali jih veliko poberejo, da tudi miši omenjeni tiči radi lové, nam ni treba praviti. Pa tudi kert se ne sme preganjati in moriti, ker je pravi prijatelj kmetijstva.

Še od več drugih vzrokov se pogorišča na polji napravijo, postavimo, če se preveč na debelo pepéla na kak kraj nasuje, posebno premogovega; to se pa največkrat le po nemarnosti napravi, tedaj se tudi lahko odpravi, ako se nemarnost opusti.

Po „Česk. gosp. listu“.

Kako mokro zidovje suho narediti?

To se tako-le doseže: Mokremu zidu ali saj tistemu kraju zida, ki je moker, se najpoprej do kamna omet ali frajh odpravi in zidovje s kako terdo metlo dobro odergne. Potem se napravi zamaza tako-le: Vzame se tedaj vedro katrana (Theer) in se dene v primeren kotel, da se počasi kuha, najbolje je pod milim nebom na polji; med kuho se mu primeša 4 funte svinske masti, potem se od 4 dobro žganih in stolčenih zidarskih ceglov moka v kotel strese in tako dolgo meša, da se ceglina moka med katran do dobrega pomeša. Pod kotlom se pa ne sme bolj kuriti kakor le toliko, da se omenjena mešanica vroča obderži, kakoršna se mora tudi po zidu ometati. Za to delo se potrebuje 2 zidarja, več plošnjatih od znotraj pocinjenih lončenih, z ročniki previdnih korcov in pa primerna zaloga suhega svišca (potočnega peska). S korci se zajema vroča zmes in se zidarju prinaša, ki s kelo zid povsod prav pridno ometuje; toda zidar ne sme pipic prižigati, ampak mora urno ravnati, da se mu omet ne sterdi, sicer se zida ne prime.

Za tem zidarjem stoji drug, kateri na omet, preden se shladi, s kelo berž z vso močjo svišce ometuje, da se dobro prime. Tako se mora od konca do kraja hitro delati. Malavarji ne smejo zidarjev pri delu zadrževati, dokler ni s katranom prevlečeni zid tudi s peskom ometan, in da nič zidú ne ostane, ki bi ne bil s katranom ali svišcom ometan, ker skoz take kraje, ki niso s katranom ometani, poprejšna mokrota zopet udari, in ondi, kjer katran ni bil s svišcom ometan, ne derži frajha.

Kadar se je vés omet popolnoma ohladil, se more zid čedno sfrajhati, in ko je tudi to suho, ne bo mokrota nikdar več skoz zid udarila.

Tega sem se sam popolnoma prepričal, na zidu nekega konjskega hleva in neke kolnice, ki od treh strani do kapa o zemlji stojé, ktere pa sem na to vižo do dobrega posušil. Za 10 kvadrat-sežnjev zidú se potrebuje blizo cent katrana in pa gori povedana mera svinske masti in cegelnate moke. Po tem si more vsak gospodar priporočeno omet napraviti brez velikih stroškov.

„Allg. Land- u. Forstw. Ztg.“

Gospodarska novica.

(Posebno dobre jermene in gože za cepce) izdeljuje ljubljanski jermenarski mojster Ludovik Kneé, ki ima v Slonovih ulicah v frančiškanskih štacunah Nr. 8 u 9 svojo zalogo; on pravi, da so ti jermeni in gože po

novi iznajdbi napravljeni, da delj časa terpé, se ne vlečejo, tako hitro ne strohnijo, pa se jih tudi podgane in miši ne lotijo, ker so namazani z neko mastjo, ki je tej živali strupena. — Mi nismo poskusili teh jermenov; naj jih poskusijo drugi in nam povedó svoje skušnje.

Zdravniška skušnja.

(Zoper poletno kolero, to je, če človeka driska z bluvanjem napade), je beljak že večkrat prav hitro, v poli ure, pomagal; verh tega je ta pijača tudi kaj prijetna. Napravi se pa tako-le: V maslico prav merzle vode se raztopí toliko cukra, da je voda sladka; v to sladko vodo se dene beljak in s šibico tépe, da se peni voda kakor sneg. (Kuharce tepejo tako beljak za marsiktere močnate jedila). Ta prijetna pijača se potem malo po malem pije.

Od slovenskih pesem kaj.

Učeni možje sledé po zgodovinah našega slovenskega zaroda notri v čase trojanske vojske in še dalje. Trojanska vojska se je po prerajbi Karola Sigonia nehala 1181 let pred Kristusovim rojstvom, terpela je pa 10 let. Slovenci so bili vitezi, z viteštvom je pa petje združeno. Od tod je soditi, da so Slovenci že ob časih trojanske vojske pesme imeli; pa nobenega ni bilo, ki bi bil te pesme zbiral, olikal in potomcom izročil, kakor od Homerja pravijo, da je okrog potoval, pesme in druge take povesti zbiral in med svoje dela poprešne raztresene gregovske pesmi sprejemal, jih morebiti nekoliko olikal, ter pozabljivosti otel.

Imenitni latinski pesnik Ovidi Nason, kateri je 17. leto po Kristusovem rojstvu v današnjem Banatu v mestu Tomis ali dan današnjem Temešvaru živel, je kakor sam piše (glej „Ex Ponto“ Lib. 4, Ep. 13 v 18—22) po getiški, to je, po naše pesmi pisal in prepeval, pa nesreča je požerla njegove spiske. Kar je on pisal, si je misliti, da je pisal po tisti pesmiški meri, po kateri so njegove latinske žalostinke pisane ob črnem morji. V meri in okusu bi se mi iz Ovidijevih getiških pesem nič ne mogli posebnega učiti, kar se slovenskega pesništva tiče; on je pisal po svojem žlahnem latinskem okusu, ali vendar iz družih strani je velika škoda za nje!

Pesmi, ktere mi iz pomanjkanja še starejih stare imenujemo, so večidel brez soglasov nemerjene; njih napevi so li po zategleji (Accent). Naj je v njih govorjenje od junaštva ali od svetih reči: vse je po pevsko olišpano s primerami, s tem da se nežive stvari z lastnostmi živih predstavljajo itd.

To je njih duh, to je mogel duh še starjih pesem biti. Če je kaka pesem merjena, če so v nji soglasi, je znamenje, da je poznejšega dela ali poprave, da ni prav stara imenovati. Nemce je lepoglasni jek (Echo) v gričih, planinah in gojzdi učil soglas, in ta nauk so tudi Francozi sprejeli. Le-ta nauk je Nemcom dobro došel, ker je njih nemščina za petje dosti neukretna. Francozom je soglas še k večji sreči, ker je njih beseda skoraj iz zgolj enako dolgih zlogov, da jih pri svojih pesmih le štejejo brez posebnega ozira na dolgost. Ker se soglas pesmim lepo podá, so ga tudi drugi narodi kakor tudi naši Slovenci v pesmi sprejeli in h drugim lepotam še to pridjali.

Iz dozdej rečenega lahko vidimo, da se v slovenskih pesmih soglasa lahko poslužimo ali pa ne, to je bolj poljubno; li okus novih časov je li bolj soglasov navajen. Misli (Ideen) pa morajo pesniške biti; to se je vselej od pevcov vseh narodov terjalo. Prijetno govorjenje se ne sme pogrešati.

To vsi spoznamo.

Kaj je pa od merjenja misliti? Jaz mislim, da je potrebno. To so vsi omikani ljudje nekdanjega sveta spoznali in še dan današnji vsi omikani spoznajo. Da naši